

เรื่องฝรั่ง ๆ ยังไม่มีใครทำให้รู้จัก

โดย
เขี้ยวหวาน

ทวีปัญญาเล่ม 3 ฉบับที่ 23

คนที่สะเตชันล้นหลาม รถไฟซึ่งเคลื่อนออกจากที่นั่น เกือบไม่มีที่ว่าง ทั้งผู้หญิงและผู้ชายมีเปนนันมาก ซึ่งจะรอดอยรถน่าไม่ได้ จำเปนจะต้องไปกับรถนี้ แม้จะต้องยืนโดยไม่มีที่นั่งก็ดี เพราะฉะนั้นต่างก็วิ่งขึ้นทางนี้ลงทางนั้น ไล่หาที่ ๆ จะเหมาะความประสงค์ของตน ในจำพวกคนซึ่งถึงยึดเยียดอย่างไรอย่างไรก็จำเปนต้องไปกับรถนี้ มีหญิงสาวคนหนึ่งรูปร่างสโอดสะอง ตาเปนมัน ซึ่งกระโดดผางเข้าไปในรถคันที่มีคนนั่งเต็มหมดแล้ว ในวินาทีที่สุดเมื่อรถไฟได้เคลื่อนออกจากที่

หล่อนแลเห็นชายคนหนึ่ง ซึ่งจำหน้าได้ว่าเคยได้ให้ที่นั่งแก่ หล่อนบ่อย ๆ เพราะฉะนั้นเมื่อมาถูกเข้าตาจนเข้าอีกในคราวนี้ หล่อนจึง ไปยืนเสียที่มุมแห่งหนึ่ง แกล้งป้อนสีหน้าทำเป็นเปิดหนังสืออ่านทันที ประดุจว่าตั้งใจจะยืนจริง ๆ ตลอดทาง ยังไม่ทันจะตั้งต้นอ่านได้ความว่า กระไรนายคนนั้นแกก็ยืนขึ้น ยิ้มแล้วแบมือชี้เชื้อเชิญให้หล่อนนั่งที่ของแก

หล่อนสันติริษะยิ้มตอบพูดว่า “ช่างเถิดยะ – จัน” แล้วไม่รู้จะว่าอะไรหรือทำท่าไรต่อไป หล่อนก็ยอมนั่งลงดี ๆ โดยแสดงความขบใจจะยิ้มเยื้อง

พอรถถึงสะเตชันต่าง ๆ คนโดยสารก็ค่อยลงหมดไป นายคนนั้นก็ก็มีที่นั่ง แล้วลงปลายในรถหลังนั้น คนอื่น ๆ ลงหมดเหลืออยู่แต่สองคนนี้ ตัวต่อตัวเท่านั้น

หล่อนนั่งอยู่มุมหนึ่งมีแสงแดดสอดเข้ามาทางหน้าต่างอ่อน ๆ ซึ่งเงาฝาที่เป็นมันส่องชัดมายังผมสีทองของหล่อน แลดูแวบวาบงามมาก นายคนนั้นแกก็นั่งอยู่อีกมุมหนึ่งตรงกันข้าม ใจหล่อนฝังอยู่ในเล่มสมุดที่อ่าน โดยไม่รู้สึกรู้สีก แต่ตานายคนนั้นแกก็ค่อยชำเลื่องมาทางมุมตรงกันข้าม โดยไม่รู้สึกรู้สีกอื่น ๆ อีกเหมือนกัน ในทันทีทันใด หล่อนสะดุ้งตกใจวางหนังสือลง แลดู เพราะแกกรากเข้ามานั่งตรงข้างหน้าแล้วถามว่า

“ประทานโทษเถอะ” ถ้าจันจะขออนุญาตเขียนรูปหล่อนตามท่าที่ หล่อนนั่งเมื่อตะกี้ หล่อนจะเห็นว่าเป็นการดูหมิ่น และจะอนุญาตหรือไม่ ?”

หน้าตาหล่อนเต็มไปด้วยความพิศวง จนไม่ทราบว่าจะตอบว่า กระไรแต่ก่อน ๆ เคยเห็นหน้านายคนนี้ในรถไฟ ก็ไม่ได้นึกได้หมาย เพราะพบไปรถไฟเสมอ ๆ คนที่พบหน้ากันชิน ๆ ก็มีถมไป แต่มาคราวนี้ หล่อนแลเห็นความประหลาดความพิศวงและความงามในสายตาซึ่งแฝงอยู่

และในคำถามอันยากที่จะตอบนั้น หล่อนก็เข้าใจได้ว่า นายคนนี้แคงเป
นช่างเขียน ไม่ใช่ชั้นเลว พอแคงแลเห็นหล่อนอีกอึกไม่รู้อะไรจะตอบประการใด
แคงก็อธิบายต่อไปว่า

“ฉันจะไม่ทำความรำคาญให้แก่หล่อนสักนิดเดียว ขอแต่ให้
หล่อนนั่งอยู่ตามปกติและอนุญาตให้ฉันวาดเท่านั้น บางทีหล่อนจะไม่รู้สึก
ไ้ว่าการทั้งนี้มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งแก่ฉันเพียงไร ฉันเพิ่งมาจับเค้าเงื่อน
ซึ่งได้คลำหามาจนแล้วได้ในเวลานี้เอง” พอพูดขาดคำมือแคงก็ล้วงสมุด
กับดินสอในกระเป๋าและตั้งท่าเหมือนต้องการลงมือเขียนทันที

ข้างฝ่ายแม่สาวน้อยหล่อนก็วางท่าที่เรียกว่าลำบาก คือมีพิศวงมี
กระดากมีปิ้งเจือปนกัน แล้วตอบอย่างเชิน ๆ ว่า “นี่เป็นการขอร้องอย่าง
ประหลาด”

แคงตอบว่า “ยะ จริงอยู่ แต่ถ้าหากฉันจะไม่ขอร้องบอกกล่าวจะ
ลงมือวาดเอาที่เดียวก็ได้ไม่ใช่หรือ ? แต่ฉันไม่อยากทำเช่นนั้น ด้วยดู
คล้ายกับเป็นการลอบลัก”

ถ้อยคำท่าทางท่วงทีและความประสงค์จริงใจจริงของนายคนนี้ ทั้ง
วิธีที่พูดออกมาตรง ๆ ทำให้หล่อนคลายความกระดาก ซ้ำออกจะยิ้มเยาะ
เห็นเปนขันอยู่ในใจด้วย หล่อนจึงตอบว่า “ตามใจชียะ แต่อย่าเอารูปฉัน
ไปประจานให้เปนความเสียหายก็แล้วกัน” แล้วหล่อนก็เปิดหนังสือหนึ่งตั้ง
ทำอ่านไปตามสบายอย่างเดิมอีก ฝ่ายนายช่างเขียนนั้น เมื่อได้รับรองอย่าง
แข็งแรงว่าจะไม่ให้เปนความเสียหายอย่างใดอย่างหนึ่งแก่หล่อนแล้วก็ลง
มือวาดทีเดียว

หนังสือที่หล่อนอ่านตอนนี้ฟังไม่ใคร่จะได้ความ ดูตัวหนังสือมัน
เต็นกระหย็องกระแห้งลายตาไปหมด หล่อนอ่านซ้าอยู่แห่งเดียวเปนสอง
เที่ยวสามเที่ยวก็ไม่ได้ความว่าอะไร ทั้งกระต่ายจินตนาให้แลดูในสมุดไป

อย่างนั้นเอง ออกใจของหล่อนเวลานั้น อยากแต่จะแลเห็นว่เส้นวาดจาก
ดินสอในมืออันคล่องแคล่วซึ่งกำลังทำการกะจับกะเงงอยู่นั้นจะเป่นอย่าง
ไรบ้างภายหลังกเมื่ออดรนทนไม่ได้จริง ๆ ดูเวลาช่างนานราวกับสักปีหนึ่ง
หล่อนจึงทอดสายตาไปตามพื้นที่นั่ง จนกระทั่งเห็นร่องเท้าของนายช่าง
เขียน แต่ก็หาได้รับประโยชน์อันจะช่วยให้คลายความอึดอัดได้ไม่ หล่อน
จึงค่อยเหยียบตาให้สูงขึ้นไปอีกนิดหนึ่ง จนแลเห็นแต่มือซึ่งจับดินสอวาด
แกรกๆ อยู่แลเห็นทั้งกระดาษได้ปลายดินสอซึ่งวางอยู่บนเข่าทั้งสองนั้น
ด้วย หล่อนยังมีความพิศวงหนักขึ้น เพราะเห็นรูปวาด เป่นรอย ๆ หย่อม
ๆ อยู่หลายแห่ง ไม่เห็นเป่นรูปร่างติดต่อกันเลย หย่อมหนึ่งดูเหมือนเป่น
รูปมือถือหนังสือ อีกแห่งหนึ่งเป่นรูปลูกไม้ชายสะเกิตที่ข้อเท้าของหล่อน
และอีกแห่งหนึ่งเป่นโครงรูปตัวรูปหน้าอย่างโกลน ๆ พอสักครู่หนึ่งหล่อน
ก็ยกสายตาสูงขึ้นไปอีก ดินสอซึ่งกำลังวาดอยู่นั้นก็หยุดทันที ตาหล่อนพบ
ตานายช่างเขียนแต่เพียงวินาทีเดียวเท่านั้น เพราะหล่อนสังเกตเห็นแสง
อันคมคายอยู่ในดวงตา ซึ่งอาจยั่วให้เกิดความรู้สึกแปลก ๆ ได้ หล่อนจึง
เหลียวมาเสียโดยเร็ว ความรู้สึกของหล่อนนั้น นัยหนึ่งก็ดูเหมือนหล่อนได้
เห็นฉายาแห่งตัวจริงของนายคนนี้ และอีกนัยหนึ่งก็เป็นความรู้สึกว่า
ไม่ใช่ข้อสมควร ที่อาการเช่นนั้นจะปรากฏแก่ผู้ซึ่งยังไม่เคยรู้จักกันเลย
หล่อนจึงหยิบของข้างตัวแล้วเหยียบเคลื่อนที่ไปนิดหนึ่ง

“โปรดอย่า – โปรดอย่าไหวติง” นี้เป่นคำขอร้องอย่าง
อ่อนหวานมาจากช่างเขียนซึ่งกำลังมีใจจดจ่ออยู่ในรูปวาด

“ก็จวนถึงสะเตชันที่ฉันจะต้องลงแล้วนี่ยะ” พอหล่อนพูดเช่นนั้น
รถไฟก็ค่อย ๆ แล่นเบาเข้าทุกที

“อย่า ๆ - อย่าเพ่อ - ยังร็อก ชีวิตร์จิตร์ใจฉันอยู่ในอีกมินิตเดียว
นี้ ถ้าเลิกเสียเดี๋ยวนี้ก็เหลวหมด” ถ้อยคำนี้นายช่างเขียนกล่าวด้วยน้ำเสียง
อันเต็มไปด้วยน้ำหนัก

หล่อนตั้งท่าจะทำโกรธ แลเหลือบไปทางนายช่างเขียนอีกครั้ง หนึ่ง ถ้าเปนผู้หญิงด้วยกันคงดื้อนเสียให้คอหัก แต่ก็ไม่กล้า แต่ครั้นไป เห็นสีหน้า ซึ่งเต็มไปด้วยความตั้งใจ ความยินดีในรูปซึ่งกำลังวาดอยู่จน สีเลือดจื้นหน้าवलเปล่ง หล่อนก็มีอ่อนเท้าอ่อนนั่งอยู่กับที่นั่นเอง ลุกไม่ จื้นจนกระทั่งรถไฟหยุดได้ยินเสียงคนจื้นลงโครมคราม ๆ บานประตูปิด ปิงปิง เจ้าพนักงานรถไฟเป่านกหวีดรถไฟก็เคลื่อนที่ดังกึ่ง แล้วก็แล่น จากสะเตชันไป หล่อนรู้สึกเลือดจื้นหน้าทั้งเคื่องทั้งขวย เคื่องตัวที่ไม่ลง เมื่อถึงสะเตชันและขวยแก้ไขที่มานั่งจนมุมเปนตุ๊กกระต่าให้ใครก็ไม่รู้จัก เขาวาดรูปเล่นตามชอบใจ

ฝ่ายนายช่างเขียนแก็กรีบจ้ำ แตะโน่นนิดเติมนี้หน่อย แต่ถ่นั้น บ้างพอแล้วเสร็จจตรวจตราถูกต้องดีแล้ว แก็กปิดสมุดนั่งเรียบร้อย เกาตาที่ ตื่นเต็มไปด้วยความประหลาดต่าง ๆ ตามที่หล่อนเห็นเมื่อก็ก็หายไปหมด กลับเปนตาของชายหนุ่มธรรมดาอย่างทีหล่อนเห็นเมื่อแรกว่าเข้ามาในรถ ทั้งสองคนต่างก็นั่งนิ่งไม่มีใครพูดว่าอะไร จนกระทั่งรถไฟถึงอีกสะ เตชันหนึ่ง เมื่อนายช่างเขียนแก็กลงช่วยให้มีพยุงหล่อนลงจากรถแก็จิง คำนับแล้วพูดว่า

“ฉันจะไม่ลืมบุญคุณทีหล่อนได้ทำให้แก็ฉันในวันนี้เลย และขอ ได้โปรดอภัยโทษให้แก็ฉันเถิด ถึงหากจะเสียเวลาและเสียกิจธุระของ หล่อน ซึ่งฉันเสียใจมาก แต่ทีหล่อนได้ทำคุณให้แก็ฉันเท่าฟ้าและดิน”

หล่อนเปนแต่ยิ้มรับคำนับ แล้วก็เดินหายไปในกลุ่มคน

ต่อมาอีกหลายเดือน คนทั้งสองนี้จึงมาพบกันอีกในพิพิธภัณฑร์รูป เขียนแห่งหนึ่ง ซึ่งเปนเวลาเปิดอวดรูปต่าง ๆ ตามบรรดาทีเป็นฝีมือของ ช่างเขียนอย่างดีมีชื่อเสียง รูปซึ่งนายช่างเขียนทีกล่าวมาแล้วเขียนนั้น ได้รับความชมเชยจากคนตาสูงมาก เพราะอัยบเอาธรรมชาติมาป้ายไไว้ใน

รูปราวกับเปนครจริง ไม่ช้าไม่นานในเย็นวันแรกที่เปิดพิพิธภัณฑ์นั้นเอง
บุญก็นำเอาแม่เจ้าของรูปมายังพิพิธภัณฑ์รูปนั้น

นายช่างเขียนแกลงเข้าต้อนรับและปราศัยว่า “ฉันนึกแล้วว่าหล่อน
คงมาเย็นวันนี้ อายุคงยืนแน่” หล่อนพยักหน้ารับนิด ๆ แล้วพูดด้วยเสียง
ไว้วัดเปนครคนไม่รู้จักกันว่า “ยะ งานการเช่นนี้เรามักได้ตัวส่งไปให้
เสมอ” ว่าแล้วก็หันไปดูรูปเสีย ต่ออีกสักราวที่หนึ่งจึงพูดต่อไปว่า “แต่
ฉันเห็นรูปนี้มีในแค็ตตาล็อก ฉันจึงได้ตั้งใจมาดู” หล่อนพยักหน้าทีรูป แล้ว
เหลียวไปดูพวกพ้องของหล่อนซึ่งมาด้วยกันแต่แตกต่างกันไปหมด เพราะคน
มาก บางทีเขาจะนึกว่าหล่อนมีใครรู้จักต้อนรับอยู่แล้ว จึงเลยดูรูปอื่นต่อไป
ด้วยที่เท่าที่โน้นจะถึงแก่หลงกัน ก็เป็นได้

“ฉันให้นึกอยู่ในใจเสมอ อย่างไรก็ไม่ทราบ ว่าหล่อนคงมา
หล่อนคงมา หล่อนก็มาสมกับที่ฉันนึกนั่นเองน่าแหละ” นายช่างเขียนแกลง
พูดไปตามบุญตามกรรม

หล่อนตอบด้วยยกไหล่พลิกแขน แต่ตาหาได้เหลียวมาจากรูปไป
ในรูปนั้นมีแสงแดดอ่อน ๆ ส่องเข้ามาทางหน้าต่างรถไฟ ดังที่หล่อนจำได้
มีหญิงสาวหนึ่งมือถือหนังสืออ่านอยู่ข้างหน้าต่าง เงาของแสงแดดส่องมา
ฉายให้สีหน้าจืดจาง และสีผมเป็นทองจืดจางแปลบแปลบ ท่าทางที่หนึ่ง
ก็เปนครทำสวดกสบายตามปกติ ดูต้องตามธรรมดา สมจะได้ขึ้นผ้าแดง
ว่าเปนครรูปอย่างฝีมือดีได้รูปหนึ่ง คนที่ผ่านไปมาเปนครหมู่เปนครกลุ่มกัน ที่
เหลียวดูรูปแล้วเหลียวดูคน ดูแล้วยืนตลิ่งก้าวขาไม่ออกก็มีมาก ความงาม
ของธรรมดาในรูปและความงามแห่งธรรมดาในร่าง ซึ่งอยู่ไม่ไกลกันนั้น
ดูเปนครน่าพิศวงยิ่งนัก ถ้าใครมีตาสำหรับสังเกตแล้ว เปนครอดที่จะตลิ่งไม่ได้

“หล่อนชอบแม่คนในรูปนั้นอย่างไรบ้าง ?” นายช่างเขียนแกลงถาม

“ถ้าเปนครรูปของฉัน ฉันก็ไม่ชมว่าเขียนเก่ง” หล่อนตอบ

“ทำไมนะยะ ?”

“เพราะว่าดีเกินไปนะซียะ นายอبيبแต่ส่วนดี ๆ มาเขียน แต่สิ่งเสีย ๆ หาย ๆ ซึ่งเป็นตัวฉันเองนั้นนายมากลบเกลื่อนเสียหมด”

นายช่างเขียนแกพิศดูรูปทีหนึ่ง แล้วมาพิศดูตัวจริงทีหนึ่ง พิศไปพิศมาเช่นนั้นอยู่แปนครู่แกจึงตอบว่า

“อ้อ ! ฉันเข้าใจ แต่จะเอาอะไรกะฉัน ฉันไม่เห็นตามคำที่หล่อนว่า แต่ฉันเห็นหล่อนตามที่ฉันเขียนให้หล่อนดูนี่ เข้าใจไหมยะ ?”

หล่อนยิ้มด้วยถูกใจแล้วว่า “ ถ้าได้คนสวย ๆ จะเขียนได้ดีกว่านี้ แต่อย่างไรก็ดี ฉันยินดีที่ได้ขึ้นชื่อว่ามีส่วนช่วยอยู่ในรูปอันจะลือกระฉ่อนนี้และยินดีมากกว่านั้นอีกที่ไม่มีใครบรรดาที่มาดูสังเกตเห็นว่าฉันเป็นแบบของรูป”

“ที่ไหนได้ ใครมีตาสังเกตเห็นแล้วเป็นไม่วายตลิ่ง ดูเถอะความสวยในรูปกับความสวยในร่าง” แกแลดูที่รูปแล้วมายิ้มแลดูที่หล่อน “ กลิ่นกันออกกลมเกลียวเช่นนี้จะให้ฉันเขียนอะไรที่สวยไปกว่านี้แล้ว ? ฉันเห็นสวยยิ่งอยู่เพียงนี้แล้ว ฉันจึงได้บอกหล่อนตามจริงว่า นี่แหละขอให้ทราบตามรูปเขียนนี้เถิดว่าฉันแลเห็นหล่อนเป็นอย่างไร”

หล่อนยิ้มและตอบด้วยยกไหล่ซ้ำอีก แทนตอบด้วยดูซุณีภาพหรือตอบด้วยม้วนตัวนอย่างชาวเรา

พอยืนอยู่ด้วยกันต่อไปอีกสักครู่หนึ่ง นายช่างเขียนแกก็ชวนให้ไปดูรูปเล็ก ๆ ในห้องหนึ่งต่างหาก หล่อนเหลียวซ้ายแลขวาหาพวกของหล่อนไม่แลเห็น หล่อนก็เลยรับแขนของแก เอามือสอดเกาะตามแกไป

นายช่างเขียนแกยกเก้าอี้ให้หนึ่ง ซึ่งหล่อนมิได้ขัดขืนแล้วแกเอ่ยขึ้นว่า

“ฉันรู้สึกว่าคุณจะต้องกล่าวเรื่องความซุ่มซ่ามของฉันตั้งแต่ครั้งนั้นหลายเดือนมาแล้ว แต่ไม่ทราบว่าจะตั้งต้นอย่างไรและตั้งต้นตรงไหน”

หล่อนรีบตอบ “อ้อ ! ไม่เป็นไร การมันก็แล้วไปแล้ว จะทำอย่างไรได้”

“แต่มันเป็นความรู้สึกชอบกลของฉัน แต่ก่อนวันนั้นมาฉันได้เคลิ้มอยู่แล้ว จะว่าเป็นความฝันก็ได้ ว่ามีอะไรอย่างหนึ่งอยู่ในใจ แต่จับไม่ติด แม้แต่รู้สึกดีว่ามันคงต้องปรากฏชัดขึ้นมาสักวันหนึ่ง พอฉันพบหล่อนเข้าวันนั้นในรถไฟ มีแสงแดดเรื่อย ๆ ฉายเป็นรัศมีเข้ามาทางช่องหน้าต่างความรู้สึกมันก็วูบเข้ามาในใจฉันอย่างรวดเร็วเหมือนแสงแดดที่วาบเข้ามาส่องแวววาวเป็นรัศมีของหล่อนที่เดียว บอกให้ฉันรู้ได้ทันทีว่าฉันจะต้องทำอะไร ความรู้สึกอันนี้แหละเป็นเครื่องอุดหนุนฉันในคราวนี้ แต่หากมันเกิดขึ้นได้ด้วยหล่อน ถ้าเป็นหญิงคนอื่นถึงจะสวดยกว่าหล่อนสักสิบเท่ามานั่งอยู่ที่ตรงนั้น บางทีก็เปล่า แต่นี่หล่อนแหละเป็นผู้รับผิดชอบทำให้ฉันสามารถหรือบังอาจเขียนความรู้สึกในใจให้ปรากฏเป็นรูปขึ้นได้เช่นนั้น” แกยขึ้นชี้ไปทางรูปวาดของแกหรือของหล่อนข้างนอกห้อง แล้วโน้มตัวลงต่อคำพูดให้จบว่า “นี่แหละเป็นคำขอภัยโทษของฉันละ”

“ไม่เป็นไร” หล่อนตอบ “ฉันไม่โกรธ และฉันต้องชมว่าน่าพิศวงมาก สีสันก็ระบายเหมาะสมเหมืงราวกับว่าปลุกชีวิตขึ้นได้ในนั้น แต่น่าประหลาดมากที่ทำไมจึงเอาฉันไปเขียนได้ดีถึงเพียงนั้น ดูมีอะไรอยู่ในดวงหน้าซึ่งยกรูปวาดอันนี้ให้ฟื้นขึ้นจากรูปสามัญทั้งปวง บางทีอายสิ่งนี้จะมาเคลิบเคลิ้มเป็นปัญหาอยู่ในใจฉันต่อไปเหมือนอย่างว่าเมื่อก็ก็ไปไม่ได้ จนกว่าจะได้แปลออก ช่วยโปรดอธิบายสักหน่อยได้ไหมยะ” หน้าหล่อนเต็มไปด้วยความพิศวงจริงในเวลาทีพูดนี้

“ เป็นสิ่งซึ่งจะอธิบายไม่ได้เช่นเดียวกับความรู้สึกซึ่งทำให้ฉันเห็นอะไร ๆ ต่าง ๆ ในหล่อนที่มาปรากฏขึ้นได้ในรูปนั้น และเช่นเดียวกับความรู้สึกซึ่งส่งฉันให้ปรารถนาไปรับหล่อนเมื่อหล่อนอย่างเข้ามาในสถานที่ที่น่ากลัวว่าจะหาคำอธิบายไม่ได้เลย ถ้าหล่อนแลเห็นจนบังเกิดความพิศวงได้เช่นนี้ ก็แปลว่าธรรมชาติความเป็นเองหากให้เป็นเช่นนั้น ”

หล่อนอยิบและตอบว่า “ ช่างอยิบเอาหน้าฉันไปแปลได้อกร้อยสิ ร้อยอย่างยั้งนั้น เอาฤกษ์ฤกษ์ต่าง ๆ ไปใส่เข้าไปในแววตา กลัวว่าจะแสดงความหมายชัดเจนเกินกว่าที่เป็นจริงไปกรรมัง ”

ชายช่างเขียนแกเหลือบแลดูหล่อนทันที แต่หล่อนก้มหน้าไปชมรูปมิโนอะเซอร์ต่าง ๆ ซึ่งวางเรียงอยู่ในตู้กระจกเสียแล้ว ทั้งสองคนต่างก็ยุดหนึ่งตลึงกันไปนาน สักครู่หนึ่งพอค่อยตื่นสติแกจึงเข้าไปอิงเอาศอกท้าวบนหลังตู้กระจกข้างหล่อน แล้วอธิบายถึงรูปต่าง ๆ ในตู้ นั้นและชื่อเสียงของผู้เขียนทั้งหลาย

หล่อนฟังโดยอยิบเรื่องไม่ได้สักนิดเดียว เพราะจิตใจให้สายสั้นมีอาการตึกตัก ไม่อาจบังคับให้อยู่ที่ได้ สักประเดี๋ยวหนึ่งนายช่างแกก็เอ่ยขึ้นว่า

“ ที่เราได้มาพบกันเข้าเช่นนี้ก็ประหลาด หล่อนเชื่อไหมตามที่กล่าว

กันว่า “ มิตรจิตรมิตรใจ ” ความรู้สึกมันย่อมแล่นถึงกันได้ดูจไฟฟ้า ? ”

“ ฉันก็ยังไม่แน่นัก ” หล่อนตอบ

“ อ๊ะ ! แต่มันก็ประหลาดอยู่ บางทีคนเราแรกเห็นกันก็อาจชอบหรือเกลียดกันได้ง่าย ๆ คงมีอำนาจอะไรสักอย่างหนึ่งที่ติดต่อหัวใจคนเราให้แล่นถึงกันได้ ฉันเชื่อว่าออกจะจริง ๆ อ้ายเรื่องพันนี้ว่าทาง

ประโลมโลกย์ละก็มักไปยึดยาวมาก แต่ลงปลายไม่มีอื่น นี่ถ้าเป็นเรื่องหนังสือลงปลายเราคงต้องรักกัน จริงไหมยะ ?” นายช่างเขียนแกแหงนหน้าถาม

หล่อนตอบ “ นั่นสิ เขาถึงว่าเรื่องหนังสือกับความเปนจริงมันต่างกันอยู่อย่างนี้” คำตอบของหล่อนนี้ทำให้นายช่างเขียนอีกอึก แต่หัวใจของแกในเวลานั้นเดินไปอย่างไร แกก็นำคำพูดของแกไปตามบุญตามกรรมอย่างนั้นว่า

“ ฉันทามจริง ๆ เกอะ หล่อนไม่นึกเลยหรือว่าเราทั้งสองจะลงปลายอย่างเรื่องประโลมโลกย์ ? แท้จริงเรื่องทั้งหลายเขาก็ย่อมลอกออกมาจากแบบความเปนจริงทั้งนั้น ฉันท-”

“ ตาย” หล่อนจึงพูดด้วยความตลิ่ง “ แต่คนจะนำให้เรารู้จักกันก็ยังไม่”

“ ประทานโทษ วินาทีเดียวฉันทจะกลับมา” พอพูดแล้วแกก็ออกจากห้องไป ไม่ทันที่หล่อนจะทราบเหตุผล แล้วก็พาเจ้าพนักงานในสถานที่นั้นมาคนหนึ่ง มีเครื่องหมายเจ้าพนักงานติดอกด้วย เจ้าพนักงานนี้พอถามชื่อเสียงเสรีจทั้งสองคนแล้ว ก็กล่าวคำตามพิธีว่า

“ มิสเด็นนิสัน ข้าพเจ้าขอแนะนำให้รู้จักกับมิสเตอร์ริกชาร์ดออร์ม” แล้วแกก็เลี้ยงออกประตูไป

ในที่สุดเรื่องนี้ก็ลงเอยอย่างเรื่องประโลมโลกย์อื่น ๆ

